

EL PASSAT TRAEIX ALGUNS «VELLS ELEFANTS» ALIANCISTES

Arespacochaga més Pinochet més Franco

Les desafortunades declaracions del senador Juan de Arespacochaga han obert un enfrontament entre l'actual direcció aliancista, que no va conèixer el franquisme, i els vells elefants del partit, alguns dels quals jugaren un paper destacat durant la dictadura

Josep M. Sanmartí

El dia que el senador aliancista Juan de Arespacochaga s'assegué tot cofoi davant de les càmeres del canal estatal de la televisió xilena i respongué unes preguntes de l'agregat cultural de l'ambaixada d'aquell país a Madrid, no s'adonà que posava fi a una llarga carrera política feta a l'ombra del general Franco i del seu padrí polític Manuel Fraga. A desgrat dels seus 68 anys i de la seva experiència política, Arespacochaga caigué de quatre potes en el parany i declarà que el sistema plebiscitari proposat pel règim pinochetista és el millor i que en canvi les democràcies amb partits polítics tenen molts inconvenients. I, una volta desfermat el subconscient, afegí alguna rucada pròpia, com per exemple que des de la mort de Franco no s'han fet carreteres ni embassaments. L'agregat cultu-

ral sí que va copsar el valor de les declaracions del vice-president segon del Senat espanyol, i convenientment manipulades van servir com una aportació valuosa a la campanya del «sí» a Pinochet, que s'estava desenvolupant a Xile.

En política, i molt més en teoria política, tot és opinable llevat dels errors. I el d'Arespacochaga encara menys. Un home amb el seu passat polític i professional i clarament situat entre les deixalles del franquisme pur, no podia fer des de Madrid aquest favor al general Pinochet, encara que fos involuntàriament. I no ha quedat clar del tot que ho fos. Tan bon punt la notícia s'escampà pels cercles polítics i informatius de Madrid, esclatà l'escàndol. Diaris influents demanaren de seguida el cap del senador i els socialistes, començant pel vice-president Alfonso Guerra, denunciaren l'atemptat antide-

mocràtic i exigiren que AP prengué mesures dràstiques. En part tornaven la pilota per la polseguera que armà la dreta arran d'unes manifestacions del senador socialista González Bedoya que foren considerades ofensives envers el rei.

Tothom en contra

La primera reacció d'Antonio Hernández Mancha, president d'AP, fou la de tancar l'escàndol i fugir del mullader dient que eren opinions personals i que AP no es decantava ni pel sí, ni pel no a Pinochet. Fou una nova equivocació. En primer lloc accentuà la imatge d'ambigüitat democràtica donada per Arespacochaga, i en segon lloc provocà una mena de revolta interna, encapçalada naturalment per José M. Aznar, el qual exigí públicament sancions severes contra el senador i que AP es pronunciés obertament pel no a Pinochet. Fou com un senyal perquè es desfermés una onada de condemes a Arespacochaga, de crítiques a AP, de declaracions a favor de la restauració democràtica a Xile, etc. Mentre Hernández Mancha demanava finalment al seu senador que dimitís de tots els càrrecs, la Comissió de Conflictes d'AP el suspengué provisionalment de militància i segurament l'acabarà fotent fora del partit.

Juan de Arespacochaga cometé dos errors bàsics. L'un fou el de qüestionar el sistema de partits en un país caracteritzat per la seva partitocràcia. El segon error fou pitjor: va ressuscitar els vells fantasmes del franquisme que AP porta dins i que els altres s'afanyaren a airejar.

També és cert que el partit sofrí una reconversió a partir de les eleccions de 1977 i que participà activament en el procés constituent, on es comportà com un partit conservador clàssic. El mateix Arespacochaga recordà per disculpar-se de les seves declaracions, que ell havia ajudat a fer la Constitució i que l'havia acatat.

Els residus franquistes

Tot això no ha estat suficient per netejar el partit de conspicus elements franquistes, que de tant en tant es re-tracten. O bé fan declaracions a favor del règim sud-africà (Guillermo Kirkpatrick), o bé van als funerals de la viuda de Franco, o bé es despengen arrenglant-se amb les posicions de Pinochet, la bèstia negra de qualsevol demòcrata mundial. No és estrany que aquests personatges, molt vinculats tots ells a Manuel Fraga, estiguin majoritàriament a la contra d'Hernández Mancha, el qual consideren massa feble. I no és estrany, per tant, que els joves aliancistes actualment al poder reaccionessin violentament davant de les declaracions del senador.

L'anomenada nova generació que ocupa la direcció d'AP no és franquista, en el sentit que durant la dictadura eren simples estudiants i algun, com Alberto Ruiz Gallardón, no devia ser ni tan sols batxiller. En termes generals no se'ls pot acusar de vinculacions directes amb aquell règim. Per això no s'avenen amb els elements més significats com a franquistes i aprofiten in-

cidents com aquest per defenestrar-los. La caiguda de Manuel Fraga fou sens dubte el colp més dur que va patir aquest sector, que encara conserva llocs preeminents com demostra la vice-presidència segona del Senat d'Arespacochocha, o l'escó d'eurodiputat de Fernando Suárez.

Juan de Arespacochocha va començar la seva carrera política al Ministeri d'Informació i Turisme de Manuel Fraga. Vinculat a la Rumasa de Ruiz Mateos va fer una certa fortuna personal, que alguns consideren reunida amb mètodes molt discutibles. Substituí Carlos Arias Navarro com a alcalde de Madrid en els darrers anys del franquisme i si no va ser el pitjor fou senzillament perquè abans ocupà la butaca Arias, que s'havia preocupat de fer miques la ciutat. Ell, però, la considera la seva època daurada i diu que l'enyora. Tementat per Fraga, entrà a AP des del primer dia i el 1982 i el 1986 fou elegit senador per Madrid. Per aquesta raó, hi ha qui el considera més fraguista que no «franquista». Aquesta vegada sense el paraigua de Fraga, el seu franquisme l'ha perdut. Bon vent i barca nova. □

BARRIONUEVO ES POT ASSEURE A LA BANQUETA DELS ACUSATS

El cas Amedo esquitxa més alt, encara

El govern de Felipe González està nerviós. La possible implicació del mateix ex-ministre de l'interior, José Barrionuevo, en el cas Amedo està deteriorant la seua imatge

J. Hernández

Contra tots els pronòstics i a pesar de les pressions del fiscal general, Javier Moscoso, els dos funcionaris de policia implicats segons el jutge Baltasar Garzón en les activitats terroristes dels GAL no han estat alliberats. Tots assenyalen que el processament del subcomissari Amedo i l'inspector Rodríguez serà cosa de dies.

Aquesta qüestió ha situat el nerviosisme en el centre de la vida política del govern i ha intranquil·litzat la Moncloa. Per primera vegada s'admet, de moment reservadament, la possibilitat que alts caps policials i inclús l'ex-ministre de l'Interior Barrionuevo, acaben a la banqueta dels acusats relacionats amb activitats il·legals en la lluita contra ETA. Mai, després de deu anys de guerra molt bruta contra ETA, havia estat tan real aquesta possibilitat.

De moment, en els cercles dels assessors governamentals no es deixa de fer

Javier Moscoso, fiscal general.

voltes al tema per veure com es troba una eixida que no siga perjudicial per a la imatge del govern, ni per al prestigi de la justícia ni per a l'eficàcia de la lluita contra ETA. Combinar aquests tres elements sense deixar-ne fora cap, comentà a EL TEMPS una font de la Moncloa, «és un dels problemes polítics més difícils de resoldre amb què ens hem trobat des de 1982».

Però, el problema fonamental està encara en la pròpia personalitat dels protagonistes de l'afer. Amedo i Domínguez, dels quals tant en cercles jurídics com polítics sembla existir un convenciment absolut sobre la seua culpabilitat, són dos experimentats lluitadors contra ETA, i possiblement, tenen molts secrets que, si no els saben guardar, perjudicarien qualsevol dels governs més recents.

Des d'aquesta perspectiva se suposa que tots dos funcionaris tenen en les seues mans una arma teòrica amb la qual pressionar perquè se'ls hi done la llibertat provisional. Aquesta arma és la seua millor defensa i la major garantia que tenen per al futur.

Aquest és, fonamentalment, el tema que té més nerviós el govern i els responsables de la lluita antiterrorista, sense oblidar tampoc la reacció d'altres funcionaris policials en cas que foren processats i condemnats. La resposta corporativa que es va produir davant la condemna dels funcionaris processats per la desaparició del Nani, un delictes de moltes menys implicacions polítiques, fou tan dura que el govern no vol ni sentir a parlar de la possibilitat que Amedo i Domínguez siguen condemnats a molts anys de presó.

Tal com estan les coses, el nerviosisme és general i, com sempre, es tolen mal les crítiques dels mitjans de comunicació i es busquen culpables fora de les àrees on s'han gestat les presumptes irregularitats. Les relacions entre el govern i els mitjans de comunicació són, probablement, les pitjors que han viscut els darrers mesos, i s'està intentant pressionar amb constants telefonades a les empreses periodístiques editores perquè aquestes no esbomben temes com el dels GAL i les presumptes intervencions telefòniques.

Aquesta incomprensió del paper dels mitjans de comunicació, lluny de demostrar la innocència del govern davant determinades acusacions, porta l'opinió pública al convenciment que alguna cosa han de tapar quan reaccionen d'aquesta manera.

Realment, sona a Watergate el fet que es relacione Amedo amb alts càrrecs del govern. □